JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BARAZA LA MITIHANI LA TAIFA

MTIHANI WA STASHAHADA YA UALIMU WA SEKONDARI

711 **KISWAHILI**

Muda: Masaa 3 **Ijumaa, 03th May 2013 Asubuhi**

Instructions.

1. Karatasi hii ina sehemu **A, B** na **C** zenye jumla ya maswali kumi na sit (16).

2. Jibu maswali yote kutoka sehemu A na maswali mawili kutoka kila sehem **B** na **C**.

3. Sehemu **A** ina alama **arobaini (40)** na sehemu **B** na **C** Zina jumla ya alama **sitini (60).**

4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.

5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha majibu.

Find this and other free resources at: https://maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii. Kila swali lina alama nne (4).

1. (a) Eleza maana ya nomino za dhana.
   (b) Taja mifano miwili ya nomino za dhana na tunga sentensi moja kwa mojawapo.

2. (a) Fafanua maana ya kauli ya kitenzi.
   (b) Taja kauli mbili za vitenzi na andika sentensi kwa kila kauli.

3. Eleza tofauti kati ya vielezi vya mahali na vielezi vya namna kwa kutoa maana na sentensi ya mfano kwa kila kimoja.

4. (a) Eleza maana ya sentensi changamano.
   (b) Tunga sentensi moja ya changamano ukitumia kiunganishi *ingawa*.

5. Taja vipashio vinne vya mawasiliano na eleza kwa kifupi kazi ya kila kimoja.

6. (a) Eleza maana ya mofimu huru.
   (b) Tofautisha mofimu huru na mofimu tegemezi kwa kutoa mfano mmoja kwa kila aina.

7. Eleza maana ya methali na eleza maana ya methali ifuatayo: *Chema chajiuza, kibaya chajitembeza.*

8. (a) Taja tamathali mbili za usemi zinazotumika katika ushairi.
   (b) Eleza mchango wa kila tamathali katika uwasilishaji wa maudhui.

9. Taja aina mbili za kazi za fasihi andishi na eleza sifa kuu ya kila aina.

10. Kwa hoja mbili eleza kwa nini matumizi ya Kiswahili katika teknolojia ya habari na mawasiliano ni muhimu kwa Watanzania.

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali mawili kutoka sehemu hii. Kila swali lina alama 15.

11. Eleza hatua sita muhimu zinazopaswa kufuatwa na mwalimu anapofundisha ufahamu wa kusikiliza darasani.

12. Kwa hoja sita, eleza changamoto zinazowakumba wanafunzi wa sekondari katika kuandika insha za hoja.

Find this and other free resources at: https://maktaba.tetea.org

13. Kwa hoja sita, eleza nafasi ya Kiswahili katika kulinda na kuendeleza utamaduni wa Mtanzania.

14. Tathmini athari za matumizi ya lugha za kigeni katika mfumo wa elimu nchini Tanzania kwa hoja sita.

SEHEMU C (Alama 30)

Soma kifungu kifuatacho kisha jibu maswali yanayofuata.

Katika miaka ya hivi karibuni, kumekuwa na ongezeko kubwa la matumizi ya lugha ya Kiswahili katika nyanja mbalimbali nchini Tanzania. Lugha hii imechukua nafasi ya kipekee katika kueneza taarifa, elimu, na hata shughuli za siasa. Wanasiasa wengi sasa hujieleza kwa Kiswahili katika mikutano yao, jambo linalowawezesha wananchi kuelewa kwa urahisi sera na mipango ya maendeleo. Pia, vyombo vya habari vimetumia Kiswahili kama lugha kuu ya kuripoti habari za kitaifa na kimataifa. Hii imeifanya lugha ya Kiswahili kuwa daraja kati ya wananchi na serikali. Hata hivyo, bado kuna changamoto ya baadhi ya watu kutozingatia Kiswahili sanifu, jambo linalohitaji juhudi za makusudi kurekebisha.

15. (a) Taja maudhui matatu yaliyopo katika kifungu.

    (b) Kwa nini Kiswahili kinachukuliwa kuwa daraja kati ya wananchi na serikali?

16. Jadili hoja sita zinazothibitisha kuwa lugha ya Kiswahili ni chombo cha maendeleo nchini Tanzania.

Find this and other free resources at: https://maktaba.tetea.org